

Introducere

Noul volum Natur-Culturalia împlinește predicția de continuitate a publicației, pe care am făcut-o în introducerea celui de-al doilea volum, susținut fiind de răspunsurile prompte și consistente ale autorilor invitați. Totodată, articolele din noul volum întăresc tema dobrogeană, abordată prin aspecte diverse ale patrimoniului natural și cultural din „ținutul dintre Dunăre și Mare”, apropiind și mai mult Natur-Culturalia de problematica programului etalon al Institutului de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului: „Dobrogea – martor al civilizațiilor milenare ale Levantului”.

Șapte dintre cele unsprezece articole ale volumului prezintă aspecte ale naturii, istoriei și culturii dobrogene. În articolul introductiv „Valorile culturale ale Naturii”, mă opresc asupra câtorva dintre aspectele care susțin rolul Naturii în apariția și dezvoltarea Culturii: Natura – sursă de inspirație artistică și literară, fundament al gândirii filosofice, bază faptică a Științelor Vieții și Pământului, materie primă a uneltelor și construcțiilor care au marcat nașterea și dezvoltarea civilizațiilor.

Articolul domnului Emil Constantinescu – „Relația om-natură între utopie și realism, ideologie și interese, priorități și riscuri” – trece în revistă problemele stringente ale protecției planetei în fața dezechilibrelor create prin exploatarea nerațională a resurselor. Articolul evidențiază, în final, importanța programului „Dobrogea, martor al civilizațiilor milenare ale Levantului”, dezvoltat în ultimii cinci ani în cadrul Institutului, prin relevarea unor exemple de bună practică în valorificarea resurselor naturale și umane ale României.

Urme ale etniilor dobrogene, care au dat naștere unui model de conviețuire interetnică valabil și astăzi, sunt prezentate de doamna Paula Popoiu, în urma multor cercetări, în articolul „Dobrogea – Zonă de multiculturalitate și multi-etnicitate”.

Aspecte ale locuirilor preistorice în peșterile dobrogene, redate în urma cercetărilor arheologice, sunt arătate în articolul domnului Constantin Haită – „Cercetarea arheologică a locuirilor preistorice în peșterile din Dobrogea” – și în cel al doamnei Valentina Mihaela Voinea împreună cu domnul Bartłomiej Szmoniewski – „Dinamica locuirilor eneolitice de pe valea Casimcei (mileniul V î.Hr.)”.

Vestigii ale celor patru secole de stăpânire otomană în Dobrogea (secolele XV-XIX) sunt ilustrate prin aspecte din Hârșova, orașul cetății romane Carsium, de doamna Daniela Mihai în articolul „Câteva date despre Hârșova otomană”.

Un amplu eseu asupra ornamenticii tradiționale din Dobrogea, începuturile preistorice și semnificațiile folclorice și artizanale ale acestora sunt prezentate, cu o bogată ilustrație, de domnul Dan Arhire – „Un pod între lumi. Posibile linii de evoluție din preistorie ale unor motive din ornamentica tradițională”.

Despre schimburile din preistoria regiunii balcanice între locuitori din zone depărtate – comerțul cu obsidian și cu cochilii de *Spondylus* – vorbește domnul Mihai-Bogdan Marian în articolul „Schimburile la mare distanță, o premisă esențială a revoluției neolitice în Balcani”.

Domnul Marius Skolka continuă serialul început în primul volum al Natur-Culturalia despre speciile invazive și efectele acestora, de cele mai multe ori destabilizatoare, asupra speciilor autohtone, de data aceasta prezentând specii invazive din ape dulci continentale.

În partea de **Evocări**, inaugurată în volumul II al Natur-Culturalia, doamna Mihaela Iacob face o prezentare a numismaților români bursieri la Accademia di Romania din Roma, în perioada interbelică, iar domnul Daniel Iosif prezintă contribuția deosebită a lui Constantin Brătescu, unul dintre marii geografi ai Dobrogei, în publicarea „*Analelor Dobrogei*”.

Sper că cititorii articolelor din noul volum Natur-Culturalia vor găsi în ele gânduri, impresii pe care le împărtășesc, informații interesante, care pot stimula preocuparea pentru cunoașterea Naturii și a valențelor sale culturale.

Educația în spiritul valorilor naturale și culturale, al legăturii dintre acestea, constituie calea pe care s-a înscris Natur-Culturalia, având convingerea că „omul citit” este și un iubitor al Naturii.

Dan Grigorescu